

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en lettere revideret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 133 fra folketingsåret 1996-97, se Folketingstidende 1996-97, forhandlingerne s. 7179 og tillæg A s. 5418 og 5419, og beslutningsforslag nr. B 84 fra folketingsåret 1998-99, se Folketingstidende 1998-99, forhandlingerne s. 4088 og 7405, tillæg A s. 3888 og 3890 og tillæg B s. 1154, og beslutningsforslag nr. B 57 fra folketingsåret 1999-2000, se Folketingstidende 1999-2000, forhandlingerne s. 3910 og 7638, tillæg A s. 3463 og 3465 og tillæg B s. 671, samt beslutningsforslag nr. B 90 fra folketingsåret 2000-01, se Folketingstidende 2000-01, forhandlingerne s. 4487 og 7707, tillæg A s. 3582 og 3584 og tillæg B s. 1040.

Efter praksis meddeles der som hovedregel ikke i landzone tilladelse til opførelse af en yderligere beboelsesbygning på en landbrugsejendom, når ansøgningen ikke er begrundet i hensynet til ejendommens drift eller særlige omstændigheder.

Efter forslagsstillernes opfattelse skal denne retstilstand ændres, således at ejeren af en landbrugsejendom skal have ret til at opføre eller indrette en yderligere bolig, når det sker som led i et glidende generati-onsskifte eller til brug for en medhjælper, medmindre der foreligger ganske særlige omstændigheder, der taler imod. Det skal dog være en betingelse, at boligen opføres i tilknytning til gårdens øvrige bygninger, at boligen ikke senere frastykkes, og at der ikke i forvejen findes til formålet egnede boliger på ejendommen.

På en mindre ejendom i Sydthy ønskede en søn at opføre en aftægtsbolig til sin mor. På den måde kunne hun blive boende, selv om han overtog ejendommen. Aftægtsboligen skulle opføres på grunden, hvor der lå en stor minkhal. Naboerne var glade for, at den ikke særlig smukke minkhal ville blive revet ned, og at der i stedet ville blive opført et lille hus.

Ejendommen var beliggende i landzone. Da byggeriet ikke var erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift, krævedes der en landzonetilladelse. Den søgte de. Amtet gav afslag på ansøgningen. De mente, at den eksisterende bolig kunne udvides, eller at moderen kunne bo i den nærliggende by.

Amtet anerkendte dog, at aftægtsboligen ville få meget begrænset betydning for den landskabelige oplevelse af området. Ejeren af ejendommen blev derfor meget skuffet over afgørelsen. Han kunne ikke forstå, hvorfor en forbedring af landskabets udseende med nedrivning af minkhallen kunne blive afvist. Og han kunne slet ikke forstå, at myndighederne ikke kunne se det fornuftige i, at hans mor kunne blive boende i nærheden – til gavn og glæde for alle. Han sendte derfor en klage til Naturklagenævnet.

Flertallet i Naturklagenævnet sidestillede imidlertid byggeriet med ethvert andet byggeri i det åbne land. De mente ikke, at aftægtsboligen var erhvervsmæssigt relevant for en mindre ejendom, og derfor blev der ikke taget stilling til den landskabelige påvirkning.

Sønnen og moderen fik ikke lov til at opføre aftægtsboligen. Så minkhallen står der den dag i dag til ærgrelse for familien og naboerne. Den kan dermed være et symbol på, at der ikke bliver taget hensyn til traditioner og familiebånd i Systemdanmark (Naturklagenævnet, J.nr. 97-31/760-0150).

I en anden konkret sag, fra Rougsø Kommune i Århus Amt, havde en landmand gennem 43 år beboet en landejendom. Han ønskede at fraflytte ejendommen, men ville gerne stadig bevare tilknytningen til stedet og omgivelserne. Derfor ansøgte han om tilladelse til at opføre en aftægtsbolig og en garage på den anden side af vejen. Amtet afslog ansøgningen. Der kunne ikke gives tilladelse til en anden bolig, når ansøgningen ikke var begrundet i hensynet til ejendommens drift. Ønsket om at blive på stedet blev ikke tillagt vægt. Heller ikke Rougsø Kommunes anbefaling blev tillagt vægt. Kommunen havde støttet byggeriet, fordi det var velbegrundet og var med til at opretholde den lille kommune. Men amtet stod fast. Sagen blev anket til Naturklagenævnet, hvor et flertal tilsluttede sig amtets afslag (Naturklagenævnet, j.nr. 97-31/700-0325).

I Nordjylland havde et ældre ægtepar ønsket at afhænde deres landbrugsejendom til deres barnebarn. Samtidig ønskede de dog ikke at flytte fra den jord, hvor de i mere end et halvt århundrede havde levet. Derfor søgte de om tilladelse til at bygge en bolig til